

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۵۱۹۸۰۵۴۴ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شتر

شنبه ۱۹ خرداد ۱۴۰۳ • ۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۵ • ۸ ژوئن ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۸۵۰ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۰۳ • اذان مغرب ۱۹:۴۰ • اذان صبح فردا ۲۰:۰۲ • طلوع آفتاب ۴:۴۸

www.sarghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram: SharghDaily

sharghdaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

نظرخوانی

سفیدشویی نسل‌کشی

علی مرسلی

بعد از جنگ جهانی دوم، نازی‌های بلندپایه در جریان دادگاه‌های نورنبرگ محاکمه شدند. اما آلمان و کشورهای متحدش به دست کمونیست‌ها خطر کمونیسم شوروی جدی بود و آمریکا مایل بود که این‌ها را ببندد. پس اجازه دادند که بسیاری از آلمانی‌هایی که قبلاً در سیستم اداری دوران نازی خدمت می‌کردند، با داشتن شرایطی، سر شغل‌هایشان برگردند تا نظام اداری آلمان دوباره جان بگیرد و کشور بازسازی شود؛ اما آلمانی‌هایی که سر کارشان برمی‌گشتند باید نشان می‌دادند که عضو مؤثر حزب نازی نبوده‌اند. برخی آلمانی‌ها، برای ازبین‌بردن مدارک عضویت در حزب نازی، گاهی مدارک را دستکاری می‌کردند و شونده‌های پرسیل برای پاک‌کردن و دستکاری مدارک، احتمالاً می‌توانست کمک‌کننده باشد. این گروه از آلمانی‌ها مدارکشان را اصطلاحاً پرسیلیشان یا از آثار نازیسم سفیدشویی می‌کردند!

اصطلاح Persilscheine در آلمانی، با این فرایند شروع شد و بعدها البته این اصطلاح به طعنه برای کسانی به کار می‌رفت که با مدارک سست و کم‌اعتبار توانسته بودند که خود را از اتهام در خدمت نازی‌ها بوند، سفیدشویی کنند.

درست در سمت مقابل این فرایند سفیدشویی و تساهل در برابر افرادی که به نوعی شریک اقدامات رژیم قبلی نازی بودند، دیدگاهی وجود داشت که معتقد بود باید عواقب فاجعه ظهور نازی‌ها و جنگ‌افروزی خانمان‌سوزشان که به قیمت جان میلیون‌ها انسان و هدررفتن عمر و سرمایه چند نسل انجامید، به درستی و با ابعاد صحیح و روشن، پیش چشم نسل‌های بعدی آلمان قرار گیرد، تا این ملت هرگز دیگر نه مایل باشد و نه بتواند اشتباهات قبلی‌اش را تکرار کند. «سنگ‌سکندری»‌ها یا اشتولپاشتاين، یکی از این روش‌های نمادین آوردن تاریخ درست جلوی چشم مردم در زندگی روزمره بود. اشتول پاشتاين‌ها (stolprestein) پلاک‌های برجسی هستند که در خیلی جاهای آلمان و اروپا در محل سنگفرش‌های خیابان نصب شده‌اند و با عبارت «اینجا زندگی می‌کرده…» شروع شده‌اند و یادبود کسانی هستند که در جنگ جهانی دوم توسط نازی‌ها و متحدانشان به اردوگاه‌های مرگ فرستاده شدند یا دستگیر، ناپدید یا کشته شدند. این «سنگ‌سکندری»‌ها در آخرین محلی که این آدم‌ها زندگی می‌کردند نصب می‌شوند و اطلاعات نحوه مرگ یا معدوم‌شدنشان را هم بیان می‌کنند. در جنایت بزرگی که نازی‌ها و متحدانشان علیه بشریت مرتکب شدند، مردم برخی کشورها (علاوه بر آلمان، کشورهایمانند اتریش، مجارستان، مردم غرب اوکراین و حتی آلبانی، دانمارک، بلژیک و چکسلواکی و…) با نازی‌ها همکاری می‌کردند. تاریخ اگرچه احتمالاً با عذوفت بیشتری نسبت به آلمان‌ها با باقی عاملان، مرتکبان، همکاران جنایت و البته ساکنان در برابر جنایات مواجه شده و اسم بقیه کمتر بر سر زبان‌ها افتاده اما هیچ شونده‌ای حتی پرسیل نمی‌تواند لکه ننگ قتل عام، نسل‌کشی و آدم‌کشی را از دامن تاریخ کشورها پاک کند.

فرقی نمی‌کند که در اروپا یا فلسطین باشد یا در سودان. تاریخ به اندازه زمان معاصر در قضاوت بی‌اعتنا و بی‌رمق نیست و مرور زمان نمی‌تواند باعث شود که رسوبات دروغ و قلب حقیقت بر کرده لایه‌های مختلف فاجعه بنشیند و آیندگان را از دیدن آنچه در زمان معاصر روی داده محروم کند. مرتکبان جنایت به هر توجیه و دستاویزی دل‌خوش باشند، به یک چیز نمی‌توانند

دل‌خوش کنند و آن الک تاریخ است که پشت‌سرشان می‌آید. اگرچه آینده قابل پیش‌بینی نیست ولی دیدن شفاف‌تر گذشته، از درجه آیندگان نسبت به امروز، مثل روز روشن است.

مسئول دبیرخانه عفاف و حجاب وزارت بهداشت، از ابلاغ دستورالعمل ملی البسه استاندارد و ویژه بیماران در جهت حفظ کرامت، حقوق و امنیت روانی بیماران، به همه مراکز، مؤسسات دولتی و خصوصی خبر داد. این مسئول گفته افرادی که برای اقدامات تشخیصی یا درمانی به بیمارستان‌ها، مراکز تصویربرداری، فیزیوتراپی مراجعه کرده‌اند، به خوبی مشاهده کرده‌اند که پوشش موجود و فعلی بیماران یا در شان و منزلت آنان نبوده یا اساساً لباس و پوششی استاندارد برای پوشاندن نقاط مختلف بدن در تعدادی از خدمات بالینی و تصویربرداری (به جز اتاق عمل و لباس بستری در اکثر بخش‌ها) وجود ندارد. ازاین‌رو بیشتر بیماران خصوصاً بانوان، سال‌هاست که از این شرایط نگران و گله‌مند هستند.

او افزود بعد از اخذ مسشورت‌های فنی متخصصان امر، برای ۲۳ نوع خدمت در ۱۰ رشته تخصصی از جمله لباس اتاق عمل، لباس زیر، شلوار برای انجام کولونوسکوپی، سونوگرافی کانال رحمی، سونوگرافی سینه، زاموگرافی، پیراهن مخصوص شیردهی، مقنعه و تعدادی لباس‌های دیگر طراحی، تولید و ابلاغ شد.

چگونه می‌توان این خبر را فهم کرد؟ آیا می‌توان خبر مذکور را با نظریه فمینیستی جامعه‌شناسی تحلیل کرد؟ این خبر چه اشارات و دلالت‌های خاصی به وضعیت بیماران خصوصاً بانوان و نقض‌های احتمالی مرتبط با پوشش استاندارد آنها در حین مراجعه و انجام خدمات درمانی دارد؟ در نگاه اول کاملاً واضح است که این مقام مسئول تلاش دارد این اقدام را به طور مطلق متوجه بانوان نکند. ازاین‌رو در بخشی از سخنان خود از «اکثر بیماران خصوصاً بانوان» یاد می‌کند. ولی وقتی صادق‌را اعلام می‌دارد، متوجه می‌شویم که موضوع از همان ابتدا و از منظر دستگاه متبوع وی، مسئله بیماران خانم است. به طور کلی گفتمان چیره به دنبال تثبیت قدرت خود در دو حوزه «بدن-فرد» و «بدن – اجتماع» است. اولی در قالب همین ابلاغیه و دومی نیز در قالب فعالیت‌هایی نظیر طرح «نور» و نظایر آن در دستور کار قرار دارد. همه افراد از حیث کالبدی در معرض انواع و اقسام بیماری‌ها و اختلالات کارکردی بدن قرار دارند. در این موقعیت‌ها فرد در ضعیف‌ترین وضعیت خود قرار دارد و طبعاً به لحاظ روحی و جسمی امکان یا توان اعتراض یا مجادله را ندارد. به این ترتیب انضباط با گسترند تدریجی اعمال خود از خلال میدان اجتماعی (در اینجا همان مراکز پزشکی) جایگزین مفهوم کنترل اجتماعی می‌شود. به تعبیر بالسامو، اساس هستی‌مندی بدن صرفاً بیولوژیک یا طبیعی نیست بلکه نوعی سوزۀ روزآزمایی ایدئولوژیک میان نظام‌های معنایی رقیب است.

به بهانه ابلاغ دستورالعمل پوشش بیماران

چیستی لباس‌های ویژه!

پویانعمت‌اللهی

دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

اشاره مسئول فوق (مبنی بر اینکه بانوان سال‌ها به این وضع گلابه داشته‌اند) نیز تأیید همین روزآزمایی نظام‌های گفتمانی و رقیب است. جودیت باتلر، فیلسوف معاصر آمریکایی، از جمله نظریه‌پردازان حوزه فمینیسم است. او معتقد است که نمی‌توان سوزۀ را بدون توجه به جهانی که در آن زندگی می‌کند ادراک کرد و این ادراک و آگاهی از طریق بدن صورت می‌پذیرد. باتلر به مفهوم پرفورمنس توجه دارد و آن را بنیاد هویت جنسیتی (و نه احتمالاً جنسی) می‌داند. او می‌گوید «زن» به عنوان یک اقدام گفتمانی مداوم، در معرض مداخله و معنایی و از نو معنی‌دادن است. حتی زمانی که جنسیت به صورت شیئیت‌یافته‌تشرکین شل‌های خود متبلور شده و تثبیت می‌شود، باز هم «تثبیت و متبلورشدن» رأساً یک عمل مداوم و پنهان است که با ابزارهای اجتماعی مختلف حفظ و تنظیم می‌شود. به یک تعبیر تمایز میان جنس و جنسیت منجر به نوعی انقطاع رادیکال میان بدن‌های جنسی و جنسیت‌های برساخته‌شده فرهنگی شده است. اینجا بدن مردانه نه‌تنها بدن‌های مذکر را تحت پوشش قرار می‌دهد (در مثال ما چه‌بسا شلوار کولونوسکوپی) بلکه تفسیر ساخت‌های زنانه را نیز بر عهده می‌گیرد. اشاره به اخذ مشورت‌های فنی متخصصان امر نیز با همین هدف است ولی هیچ اشاره‌ای به ترکیب و تعداد زنان و مردان در این «مشاوره‌های فنی» نمی‌شود. باتلر معتقد است پرفورمنس حداقلی از عاملیت یا اراده‌گرایی را با خود دارد یعنی ماهیت فرم‌یافته و شکل‌گرفته هویت جنسی، نیروهای سیاسی و اجتماعی تشکیل‌دهنده افراد به عنوان سوزۀ‌های معنی را پنهان می‌کند. این همان کاری است که دبیرخانه حجاب و عفاف وزارت بهداشت به آن اقدام کرده است.

به عنوان نمونه در فرهنگ مذهبی و اخلاقی ما، فعل شیردادن نمودی از یک وضعیت روحانی و عاطفی است. گفته شده دعای مادری که در حال شیردادن به نوزاد است، حتماً اجابت می‌شود. به ندرت می‌توان مردی را

اتفاق‌خوانی

غوغای همستر

تپ‌تپ برای دلار

که از کاربر دریافت می‌کند، هشدارهایی دادند. هر روز که می‌گذرد، دانسته‌ها درباره این رمزارز بیشتر می‌شود و شوق و اشتیاق افراد فراگیرتر. در سایت کوین‌بیس، اعلام شده کاربران این برنامه به بیش از صد میلیون نفر رسیده است و روزانه بیش از ۲۴ میلیون کاربر فعال مشغول بازی در این پلتفرم هستند. اگر دو روز گذشته در ازای ۶۲،۴۹۵،۷۵۶،۱۱ ارز همستر یک دلار دریافت می‌شد، در ظهر دیروز به ازای ۶۲،۳۴۴ میلیون از این رمز، معادل یک دلار تعریف شده بود. البته کارشناسان معتقدند راه طولانی برای تبدیل‌شدن به پول برای این ارز وجود دارد؛ چراکه هیچ اطلاعات رسمی‌ای درباره هدف و مسیر توسعه این ارز ارائه نشده و حتی چشمانداز مشخصی برای این پروژه طراحی نشده است. برخی معتقدند محتمل است روش توزیع آن نیز منصفانه نباشد. همچنین برخی دیگر از کارشناسان معتقدند این برنامه‌های کریپتویی وقتی گسترده‌گی استفاده از آنها به این اندازه باشد، امیدبستن به آن هدر دادن وقت و انرژی است.

درباره این اتفاق مطالب متعددی در رسانه‌های اجتماعی بازنشر شده است؛ برخی با عصبانیت نوشته‌اند: «وقتی مسال تا مسال حالمو نمی‌پرسی، چرا لینک دعوت می‌فرستی». از طرف دیگر برخی از کاربران این همگانی‌شدن و نزدیکی افراد برای گرفتن کد و افزایش امتیاز را جزء

برداشت گل محمدی خرداد ماه در مزارع استان همدان آغاز می‌شود که در حال حاضر شهرستان ملایر و بهار بیشترین مزارع تحت کشت در سطح استان همدان را دارند. این محصول به عنوان یکی از محصولات کم‌آب‌و دارای توجیه اقتصادی بالا در ۲۶۰ هکتار از اراضی استان همدان کشت می‌شود. عکس: ایمان حامی‌خواه، مهر

دغدغه‌خوانی

اندر حال و هوای

امتحانات نهایی

نسرین محمدباقری

دبیر

این روزها امتحانات نهایی دانش‌آموزان پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم در حال برگزاری است. امتحاناتی که نتایج آن، تأثیر قطعی ۵۰ درصدی در کنکور تمام دانش‌آموزان گروه‌های ریاضی؛ تجربی و انسانی خواهد داشت؛ به عبارتی تمامی نمرات نهایی روی قبولی کنکور و سرنوشت دانش‌آموزان مؤثر است. این اثرگذاری می‌تواند باعث بهتر یا بدتر شدن تراز و رتبه کنکور شود.

هدف از مصوبهٔ شورای عالی انقلاب فرهنگی در اثرگذاری سوابق تحصیلی بر کنکور سراسری، حذف تدریجی کنکور و برقراری عدالت در پذیرش داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها بوده است. ظاهر امر مقبول است. زمانی که دانش‌آموزان هم‌پایه در امتحانات یکسان شرکت می‌کنند درجه سختی و آسانی سوالات برای همه یکسان است و در تصحیح برگه‌ها نظر معلم یا توصیه مدیران نقشی ندارد و شیوه تصحیح برای همه به صورت الکترونیکی خواهد بود.

اما نگاهی به آمار چند سال اخیر شرکت‌کنندگان در کنکور، از کاهش علاقه داوطلبان، به‌ویژه پسرها، برای ورود به دانشگاه حکایت می‌کند. اگرچه در مدارس دخترانه نیز انگیزه چندانی برای ادامه تحصیلات نمی‌بینیم. در خوش‌بینانه‌ترین حالت تنها ۲۰ درصد از دانش‌آموزان به فکر تحصیلات دانشگاهی هستند و سایر دانش‌آموزان در حال عبور از کنکور و دانشگاه هستند و هر سال سهم مدارس دولتی در قبولی آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌ها کم و کمتر می‌شود.

دلایل این بی‌انگیزگی ریشه در عوامل گوناگونی دارد که در این راست، یاداشت فرصت پرداختن به آن نیست. حال تکلیف ۸۰ درصد دانش‌آموزانی که برای گرفتن دیپلم، سه سال باید استترس آزمون نهایی را تحمل کنند، چیست؟ آیا شرایط پیش از آزمون برای همه دانش‌آموزان یکسان است؟ متأسفانه با توجه به بی‌عدالتی‌های آموزشی، شرایط و سطح آموزش در مناطق و مدارس مختلف بسیار متفاوت است که به چند مورد آن اشاره خواهیم کرد.

تا چند ماه پس از شروع سال تحصیلی، در برخی از مدارس دولتی، بچه‌ها حتی در دروس تخصصی معلم نداشتند. برخی از دانش‌آموزان مدت‌ها کتاب درسی هم نداشتند. از مهم‌ترین موارد اختلاف سطح آموزشی مدارس می‌توان به میزان ساعت آموزش اشاره کرد. ساعات آموزشی در مدارس متنوع مختلف است. مدارس دولتی از مهرماه فعالیت آموزشی خود را شروع می‌کنند. به دلیل دوشیفته بودن این مدارس، زمان مفید آموزش در بهترین حالت چهار ساعت در روز است. در حالی که مدارس غیرانتفاعی و مدارس خاص از تیرماه درس‌های تخصصی خود را شروع می‌کنند و در طول سال تحصیلی هفت ساعت آموزشی مفید دارند. بهترین کیفیت یادگیری است. هم‌که در مدرسه دولتی باشی دغدغه اصلی‌ات به پایان رساندن کتاب درسی خواهد بود. در صورتی که در مدارس خاص در کنار مباحث کتاب می‌توان به فعالیت‌های آموزشی بیشتری پرداخت. در مدارس خاص بچه‌ها از همان پایه دهم زیر نظر مشاور و با برنامه درس می‌خوانند. در مدارس دولتی از مشاور و برنامه‌ریزی تحصیلی خبری نیست. سطح رفاه دانش‌آموزان نیز از عوامل تأثیرگذار بر کیفیت یادگیری است.

متأسفانه شرایط بد اقتصادی بسیاری از بچه‌ها را مجبور کرده که بخشی از روز را به‌طور نیمه‌وقت کار کنند و همین امر سبب می‌شود علاقه و انگیزه چندانی برای آموختن نداشته باشند. مدارس دولتی در تأمین ساده‌ترین ابزار آموزشی، مانند مایک ناتوان هستند و بخشی از زمان کلاس به گلابه دانش‌آموزان برای پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی و هزینه مایک می‌گذرد.

مؤلفه‌های بسیاری در بی‌عدالتی آموزشی دخیل هستند. با وجود این نابرابری‌ها قطعاً شرایط پیش از آزمون برای دانش‌آموزان تفاوت‌های زیادی دارد و تا زمانی که فرسنگ‌ها با عدالت آموزشی فاصله داریم، برگزاری آزمون نهایی با ادعای اجرای عدالت در رقابت کنکور قابل قبول نیست.

یادمان نرفته است که قرار بود با حذف تدریجی کنکور، آرامش فرزندانمان تضمین شود. اما اکنون سه سال از بهترین روزهای دانش‌آموزان باید با نگرانی و اضطراب سیری شود!

تاکنون ۱۴۰ هزار نفر برای خرید خودروه‌های برقی ثبت‌نام کرده‌اند. هم‌اکنون حدود هفت تا هشت هزار خودروی برقی موجود است و دو هزار خودرو دیگر نیز تا تیر عرضه می‌شود. نماینده ویژه وزیر صمت با اشاره به روند کند حضور ماشین‌های برقی در ایران گفت: «ممکن است برنامه جدید وزارت صمت برای تولید و واردات تا دو سال یا حتی سه سال طول بکشد. صد هزار تاکسی، ۲۰ هزار خودرو، چهار هزار اتوبوس برقی و ۴۰۰ هزار موتورسیکلت، هدف فاز اول برقی‌سازی در کشور است.»

۱۴۰ هزار نفر

۱۴ سال

فارس گزارشی درباره مصرف لوازم آرایشی در بین زنان ایرانی منتشر و به شناسایی ۲۹۶ نوع بیماری به خاطر استفاده از لوازم غیراستاندارد اشاره کرده است. طبق آمار میانگین سنی مصرف‌کنندگان در ایران هر روز پایین‌تر می‌آید؛ تا جایی که هم‌راه با ارزش‌افزوده سه‌هزارو صد میلیارد تومانی است. تلاش شده نرخ‌ها و تخفیف‌ها در ۲۵ درصد به ۲۰ درصد یا ۱۸ درصد و کمتر از آن برای تولیدی‌ها به‌ویژه تولیدی‌های بخش کشاورزی و دامپروری و حتی صنعتی که درآمد کمتری دارند، تقلیل پیدا کند.»

وزیر اقتصاد گفته است: «مجموع درآمدهای مالیاتی کشور در سال گذشته ۸۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است.» او همچنین تشریح کرده است: «از محل فرار مالیاتی شرکت‌های بزرگ کشور، ۱۱۰ همت مالیات شناسایی کرده‌ایم که هم‌راه با ارزش‌افزوده سه‌هزارو صد میلیارد تومانی است. تلاش شده نرخ‌ها و تخفیف‌ها در ۲۵ درصد به ۲۰ درصد یا ۱۸ درصد و کمتر از آن برای تولیدی‌ها به‌ویژه تولیدی‌های بخش کشاورزی و دامپروری و حتی صنعتی که درآمد کمتری دارند، تقلیل پیدا کند.»